

RIKSMEKLERENS MØTEBOK

i sak 2012-048 mellom

FELLESFORBUNDET
på den ene side

og

FORSVARSDEPARTEMENTET
på den annen side

vedrørende Tariffrevisjon 2012 - Verkstedsoverenskomsten for Forsvaret.

11.. og 12. juni 2012 ble det avholdt meklingsmøte i Riksmeklerens lokaler, Grensen 3, Oslo under ledelse av riksmekler Kari Gjesteby.

Til stede for partene:

Fellesforbundet:

Tor Schwenke, Knut Joar Johansen, Bjørn Lien, Sigurd Myrvoll, Trond Eliassen, Bjørn Hanssen, Dag Rune Linna.

Forsvarsdepartementet:

Jørn Kristian Johansen, Jan Helge Pettersen, Dagfinn Schultz, Kirsten Kufaaas Sørgård, Mariann Lia Bakkland, Pia Willanger.

Det ble fremlagt:

1. Melding om plassoppsigelse fra Fellesforbundet, mottatt 16. mai 2012.
2. Riksmeklerens forbud mot arbeidsstans, datert 18. mai 2012.
3. Fellesforbundets begjæring om at meklingen avsluttes, mottatt 8. juni 2012.
4. Diverse dokumenter.

Meklingen fant sted i fellesmøter og særmøter.

Under meklingen nådde partene - med meklerens mellomkomst - fram til en forhandlingsløsning.

Arbeidsgiver aksepterte forslaget.

Arbeidstaker sender forslaget ut til uravstemming med anbefaling. Svarfrist ble satt til 29. juni 2012 kl. 12.00.

Meklingen ble avsluttet kl.23.45.

Kari Gjesteby

Tariffoppgjøret 2012

Verkstedoverenskomsten for Forsvaret

Partene er enige om

5.7 Lønnsbestemmelser for lærlinger

Intensjoner angående lærlinger i Forsvaret

Partene er enige om at rekruttering til Forsvarets tekniske verksteder må ivaretas gjennom en positiv holdning til å ta inn lærlinger innen rammen av en faglig forsvarlig opplæring. Lærlingene kommer i tillegg til verkstedets godkjente OPL/F.

De sentrale parter minner om drøftingsplikten lokalt ved inntak av lærlinger, ref. 20.1 og 20.2, og fagarbeidernes plikt til opplæring av Forsvarets lærlinger.

- 5.8 Læretiden består av opplæringstid og verdiskapningstid. Lønn utbetales bare for verdiskapningstiden. Avlønningen fastsettes som en prosentandel av nyutdannet fagarbeider ved verkstedet.

Dersom partene lokalt er enige om det, kan en annen prosentvis fordeling avtales innenfor de gitte totalrammer under punkt 5.9 og 5.10.

- 5.9 Lærlinger i fag som følger hovedmodellen med 2 års opplæring i videregående skole og 2 år i virksomhet, og hvor læreplanen i virksomheten fastsetter læretiden til 50 % verdiskapning, lønnes slik:

1.	2.	3.	4.	halvår
30	40	50	80	prosent

- 5.10 For lærlinger i fag som ikke følger hovedmodellen, er avlønningen følgende:

a) Fag med 1 års læretid i virksomhet:

1.	2.	halvår
50	80	prosent

b) Fag med 1,5 års læretid i virksomhet:

1.	2.	3.	halvår
45	55	80	prosent

c) Fag med 2 års læretid i virksomhet:

1.	2.	3.	4.	halvår
30	40	50	80	prosent

d) Fag med 2,5 års læretid i virksomhet:

1.	2.	3.	4.	5.	halvår
30	40	45	55	80	prosent

e) Fag med 3 års læretid i virksomhet:

1.	2.	3.	4.	5.	6.	halvår
0	15	25	35	45	80	prosent

5.11 Ansatte som inngår lærekontrakt

Når det inngås lærekontrakt med ufaglærte arbeidstakere som allerede er tilsatt i virksomheten, beholder de sin lønn i læretiden. Det forutsettes også at den tilsatte ikke oppfyller vilkårene for å kunne gå opp til fagprøven som praksiskandidat.

5.12 For lærlinger som ikke har VG 1 og VG 2 i videregående skole avtales lokalt en samlet lønn for hele læreperioden som tilsvarer den samlede lønnen til en lærling som følger hovedmodellen.

Det tekniske verksted skal melde på lærlinger til den pliktige skoleundervisningen.

5.12.1 For lærlinger som har behov for tilrettelagt opplæring, kan yrkesopplæringsnemnda samtykke i at det fastsettes tilpassete opplæringskontrakter. Betingelsene må i slike tilfeller tilpasses opplæringsperioden og avtales lokalt.

5.12.2 Lønn og utgifter ved prøveavleggelse

Arbeidsgiver dekker lønn og utgifter ved prøveavleggelse og ved den teoretiske del av fagprøven for lærlinger og praksiskandidater. Arbeidsgiver er ikke forpliktet til å dekke lønn mer enn en gang innen samme fag.

5.13 Overtid for lærlinger

Overtid for lærlinger beregnes etter laveste sats for fast ansatt overenskomstlønnet arbeidstaker ved verkstedet.

5.14 Militære lærlinger

Punktet samt merknaden strykes i sin helhet.

5.15 Lønnsbestemmelser for unge arbeidstakere (kun tilpassing av overskriften)

§ 7 Fastlønnssystemer

Protokolltilførsel

Partene er enige om å sette ned et partssammensatt utvalg som skal gjennomgå overenskomstens § 7. Utvalget skal gå gjennom alle de underliggende punktene, herunder også drøfte hvordan de praktiseres/fungerer, og vurdere om det er grunnlag for å foreslå endringer.

Utvalgets rapport skal inngå i partenes grunnlag ved tariffrevisjonene i 2014.

7.5 Protokolltilførsel strykes

10.6 Reiser i utlandet

Under reiser til/fra og i utlandet, gjelder bestemmelsene i Særavtale for reiser utenlands for statens regning, jf. SPH. Reisetiden godtgjøres etter pkt. 10.2.

Opphold i utlandet i forbindelse med arbeid eller kurs godtgjøres iht Særavtale for reiser utenlands for statens regning, jf. SPH.

Bestemmelser i § 10.3 om 22,5 % tillegg til individuell timefortjeneste gjelder også under arbeidsoppdrag/kurs i utlandet.

10.7 Godtgjøring for deltakelse på øvelser

For øvelser som avvikles på timebasis, og hvor arbeidstiden og fritiden på forhånd kan planlegges, tilstås godtgjøring i samsvar med §§ 14, 15 og 16.

Øvelser som avvikles på døgnbasis godtgjøres med døgnsetts (individuell timefortjeneste for 7,5 timer + kr x,-) Som døgn regnes tidsrom av 24 timers varighet.

Ovennevnte gjelder også for lør-, søn- og hellig-/høytidsdager som faller i en oppsatt øvelse.

Dersom øvelsen varer 6 timer utover normal arbeidstid (etter kl 1530) dag 2, generer dette et nytt øvingsdøgn (ref. kompensasjon ovenfor).

Dersom øvelsen avsluttes under 6 timer etter normal arbeidstid (etter kl 1530), kompenseres dette som for overtid bestemt, ref. VO/F pkt. 16.2 (OBS! Disse timene er ikke overtid iht. aml).

Kompensasjonen ovenfor gis iht. oppsatt arbeidsplan for øvelsen, eller til faktisk avslutningstidspunkt dersom dette blir senere enn i oppsatt plan.

Protokolltilførsel

Bestemmelsen om døgngodtgjørelse i forbindelse med øvelser er en midlertidig ordning. Partene er enige om at denne skal erstattes av tilsvarende bestemmelser i nye arbeidstidsbestemmelser for Forsvaret (ATF) når disse foreligger.

§ 11 Særlig smussig arbeid og arbeid med/på større enheter m.m

(erstatte någjeldende § 11 og § 12)

For særlig smussig arbeid betales et tillegg på kr X,xx per arbeidet time.

For særlig tungt fysisk arbeid med/på større enheter betales et tillegg på kr X,xx per arbeidet time.

Med tungt arbeid menes arbeid med/på komponenter e l som medfører større fysisk arbeidsbelastning for arbeidstakerne enn det som må forventes å være normalt ved verkstedet.

Hva som forstås med særlig smussig arbeid og større enheter innenfor definisjonen ovenfor, må bedømmes i forhold til arbeidets alminnelige art ved hvert enkelt verksted. Spørsmålet om et arbeid skal betraktes som tungt eller særlig smussig, skal avgjøres før arbeidet påbegynnes.

Hvis det ved en bedrift oppstår tvist om hvorvidt et arbeid skal betales med tillegg etter denne bestemmelsen eller ikke, kan arbeidstakerne av den grunn ikke nekte å utføre arbeidet eller fremkomme med krav om overflytting til annet arbeid. Ved bedrifter hvor det ofte forekommer arbeid av tungt eller mer smussig art, forutsettes det at dette er tatt hensyn til ved fastsettelsen av timefortjenesten.

Lærlinger godtgjøres tilsvarende når de utfører ovennevnt arbeid.

Protokolltilførsel

For arbeidstakere tilsatt før 1. april 1994 ved daværende Hærens bilverksteder skal ovennevnte godtgjøring avregnes mot omforent tillegg på kr X,xx per time.

Tungvogntillegg for de som er tilsatt før 1. juli 1993 utbetales iht. egen protokoll (navneliste).

13.4 Arbeidende formann

De arbeidstakere som tas ut til formannsarbeid og benevnes arbeidende formenn, gis et lønnstillegg på 6 %. Det skal avtales instruks i det enkelte tilfelle, hvor det skal fremgå at stillingsinnehaver også skal ha administrative gjøremål. Saken skal drøftes med de tillitsvalgte lokalt, og det skal settes opp protokoll fra drøftingene.

Protokolltilførsel

Arbeidstakere som er tatt ut til formannsarbeid før 1. april 2012 opprettholder den godtgjøring de har så lenge de innehar funksjonen.

13.6 Risikotillegg

Merknad strykes

13.8 De fagarbeidere som tas ut som teknisk tilrettelegger, gis et lønnstillegg på 5 %. Det skal drøftes midlertidig stillingsbeskrivelse i det enkelte tilfelle, hvor det skal fremgå hvilke gjøremål som er tillagt funksjonen. Saken drøftes med de tillitsvalgte lokalt før iverksettelse.

Protokolltilførsel

Arbeidstakere som er tatt ut til teknisk tilrettelegger før 1. april 2012 opprettholder den godtgjøring de har så lenge de innehar funksjonen.

14.4 Ved hjemmevakt eller liknende vaktordninger skal vakttiden innpasses i den ukentlige arbeidstid, jf. aml § 10-4 (4). For øvrig vises til Statens Personelhåndbok 7.3.17, dog slik at det ved utførelse av pliktig og dokumenterbart aktivt arbeid under beredskapsvakten, betales overtidsgodtgjørelse etter overenskomstens pkt. 16.2. Det avtales lokalt hvordan det aktive arbeidet skal dokumenteres.

20.1 Protokolltilførsel

Verkstedindustriens fremtidige konkurransevne vil bl.a. være avhengig av tilpasning til ny teknologi og tilgang på fagarbeider og annen kvalifisert arbeidskraft. For at dette skal kunne skje må verkstedene i Forsvaret se på muligheten for inntak av lærlinger iht VOF.

b) at behov for, og inntak av, lærlinger skal drøftes mellom verkstedet og tillitsvalgte i forkant.

- 23.1** Verkstedet holder nødvendig og hensiktsmessig arbeidstøy/vareklær og besørger disse vasket. Arbeidstøy/vareklær skal ivareta de HMS-krav som er nødvendig i forhold til de arbeidsoppgaver arbeidstakerne er satt til å utføre. Arbeidstøy/vareklær utleveres ---

§ 26 Varighet og reguleringsbestemmelser

Bestemmelsen endres slik:

Første avsnitt:

--- trer i kraft 1. april 2012 til 31. mars 2014 ---

Siste avsnitt:

--- varsel (dog ikke til utløp før 1. april 2013).

Bilag 1 Avtale om sluttvederlag LO – NHO

Tillegg:

Søknaden går til FST som behandler søknaden i henhold til Bilag 1.

For øvrig endres bilaget på vanlig måte iht. de endringer LO og NHO måtte bli enige om.

Bilag 2 Avtalefestet pensjon (AFP)

Avtalefestet pensjonsordning (AFP) omfatter arbeidstakere og undervisningspersonalet i stillinger som går inn under lov om Statens pensjonskasse og har minst 10 års medlemskap i offentlige tjenstepensjonsordninger etter fylte 50 år. Arbeidstakeren må være i lønnet arbeid på pensjoneringstidspunktet med en pensjonsgivende inntekt som på årsbasis overstiger grunnbeløpet i folketrygden, og dessuten ha hatt en tilsvarende pensjonsgivende inntekt året før pensjonering. Arbeidstakeren må videre i de 10 beste årene i perioden fra og med 1967 til og med året før uttak av AFP hatt en gjennomsnittlig pensjonsgivende inntekt på minst 2 ganger folketrygdens grunnbeløp.

Deltidstilsatte gis rett til å ta ut avtalefestet pensjon etter bestemmelsene i punktet her.

AFP 62 - 67 år

Arbeidstakere i staten og undervisningspersonalet har rett til å fratruke med straks begynnende pensjon (AFP) ved fylte 62 år. Pensjonen beregnes etter de regler som framgår av lov om avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens pensjonskasse. I tillegg til denne pensjonen utbetales et skattepliktig tillegg på 1 700 kroner pr. mnd. som tilsvarer det skattefrie sluttvederlag i LO/NHO-området. Arbeidstakere som fratruker med AFP tilstås en ytelse slik at ingen får mer enn 70 % av løpende lønnsinntekt på årsbasis.

Ved fylte 65 år vil pensjonen bli omregnet etter reglene i pensjonsloven kapittel 5. Det særlige kronebeløpet faller bort for pensjoner som beregnes etter pensjonslovens bestemmelser. Ville arbeidstakeren ha fått en høyere pensjon, inkludert det særlige tillegg, i ordningen som er omtalt i avsnittet ovenfor, utbetales differansen i tillegg til pensjon etter pensjonslovens regler.

AFP 65 - 67 år

Arbeidstakere som fratrer med AFP i en alder av 65 eller 66 år får pensjonen beregnet etter reglene i pensjonsloven kapittel 5. Ville arbeidstakeren ha fått en høyere pensjon, inkludert det særlige tillegg, i ordningen som er omtalt i første avsnitt i punktet ovenfor, utbetales differansen i tillegg til pensjon etter pensjonslovens regler.

Avkortningsregler

AFP-pensjonister får redusert pensjonen ved annen inntekt i samsvar med reglene i lov om avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens pensjonskasse § 3, bokstav d og tilhørende forskrifter.

Delpensjon

Med arbeidsgivers samtykke kan arbeidstakere med stillingsprosent 60 % eller mer av heltidsstilling ta ut delpensjon slik at arbeidstakeren kan trappe ned sin yrkesaktivitet med inntil 40 % reduksjon i forhold til heltidsstilling (100 %).

Særaldersgrenser

Arbeidstakere med særaldersgrense 65 år og som har benyttet tilbudet om avtalefestet pensjon, fortsetter som AFP-pensjonist fram til 67 år.

Andre arbeidstakere

Arbeidstakere i staten som ikke er medlemmer av Statens pensjonskasse eller som ikke har 10 års medlemskap i offentlig tjenstepensjonsordning etter fylte 50 år, men som ellers fyller vilkårene for å ta ut AFP etter lov om avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens pensjonskasse, får de samme ytelser som de ville ha fått etter denne loven, inkludert AFP-tillegget på 1 700 kroner pr. mnd.

Regulering

AFP reguleres på samme måte som tjenstepensjoner i Statens pensjonskasse. Kronebeløpene reguleres ikke som løpende pensjoner.

Variable tillegg

Regler for beregning av variable tillegg til lønn i pensjonsgrunnlaget er tatt inn som vedlegg nr. 4.

Bilag 3 Avtale om et Opplysnings- og utviklingsfond

Bilag 4 Avtale om retningslinjer for prosentvis trekk av fagforeningskontingent - "trekkavtale"

Bilag 5 Nedsettelse av arbeidstiden pr. 1. januar 1987

Bilag 6 Hovedorganisasjonenes arbeid med likestilling mellom kvinner og menn

Bilag 7 Ferie m.v.

Bilagene endres på vanlig måte iht. de endringer LO og NHO måtte bli enige om

Bilag 8 Innleie av arbeidstakere og utsetting av arbeid m.m.

Partene er enige om at det er viktig å arbeide for at bransjen skal være attraktiv og seriøs, og at innleide arbeidstakere og arbeidstakere ansatt hos underleverandører har ordnede lønns- og arbeidsvilkår. Partene er opptatt av å hindre "sosial dumping" og at de utfordringene et internasjonalt marked og fri bevegelse på arbeidsmarkedet

og tjenestemarkedet medfører, behandles på en god måte, og i tråd med norsk lov- og avtaleverk og internasjonalt regelverk.

1. Innleie av arbeidstakere

Så tidlig som mulig, og før bedriften inngår avtale om å leie inn arbeidstakere i henhold til gjeldende regler i arbeidsmiljøloven kap. 14 (se §§ 14-12 og 14-13), skal omfang og behov drøftes med de tillitsvalgte, jf. Hovedavtalen § 9-3 - 9-6.

1.2 Avtale om arbeidsleie mellom produksjonsbedrifter

Organisasjonene anbefaler at bedriftene avtaler retningslinjer om arbeidsleie bedriftene imellom for å møte produksjonsmessige svingninger og motvirke oppsigelser og permitteringer. Det forutsettes at arbeidsleien er i samsvar med arbeidsmiljøloven § 14-13 samt øvrige lover og avtaler. Slike avtaler opprettes i forståelse med tillitsvalgte.

Ved slik innleie skal bedriften på anmodning fra de tillitsvalgte dokumentere lønns- og arbeidsvilkår som er gjeldende hos virksomheten når innleide arbeidstakere skal arbeide innen VO/Fs virke- og omfangsområde, jf §§ 1 og 2.

1.3 Innleie av arbeidstakere fra bemanningsforetak (vikarbyråer)

1.3.1 Ved innleie av arbeidstakere fra bemanningsforetak (vikarbyråer) gjelder arbeidsmiljøloven § 14-12

1.3.2 I avtaler om innleie av arbeidskraft skal de innleide, så lenge innleieforholdet varer, minst følger lønns- og arbeidsvilkårene i bedriften i samsvar med aml § 14-12 a og denne overenskomsten, med unntak av pensjonsrettigheter.

Dersom bemanningsforetaket/vikarbyrået ikke er bundet av overenskomst mellom LO og en arbeidsgiversammenslutning gjelder ikke bilag 1,2,3,4 og 6 i VO/F.

1.3.3 Innleiebedriften plikter å gi bemanningsforetaket/ vikarbyrået de nødvendige opplysningene for at vilkåret om likebehandling som følger av pkt 1.3.2 kan oppfylles, samt å forplikte bemanningsforetaket/vikarbyrået til dette vilkåret.

På anmodning fra de tillitsvalgte skal bedriften dokumentere lønns- og arbeidsvilkår som er gjeldende hos bemanningsforetaket/vikarbyrået når innleide arbeidstakere skal arbeide innen overenskomstens virkeområde.

1.3.4 Tillitsvalgte i innleiebedriften har rett til å representere innleid arbeidskraft overfor innleiebedriften. Dersom utleiebedriften er bundet av Hovedavtalen mellom LO og NHO, er tvister om den utleides lønns- og arbeidsforhold et forhold mellom partene i utleiebedriften. Tillitsvalgte og bedriftsrepresentant fra innleier kan på forespørsel bistå i forhandlingene med informasjon om avtalene i innleiebedriften.

Dersom utleiebedriften ikke er bundet av Hoved-avtalen mellom LO og NHO, kan tillitsvalgte i innleiebedriften ta opp med innleier påstander om mislighold av likebehandlingsprinsippet i pkt 1.3.2 slik at innleier kan få avklart og eventuelt rettet opp i forholdet.

Innleide arbeidstakere skal presenteres for tillitsvalgte i innleiebedriften.

Partene lokalt skal ved drøfting av innleie også drøfte ressurser til tillitsvalgtarbeid, jfr HA § 6-6.

Merknad

Punktene 1.3.2, 1.3.3 og 1.3.4 iverksettes på samme tidspunkt som lovens endringer trer i kraft, jfr. Prop 74L (2011-2012).

Pkt. 2, 3, 4, 5 og 6 videreføres uendret med unntak av pkt. 2 siste avsnitt som endres slik:

Drøftinger etter denne bestemmelsen skal skje på det nivå avtale om utsetting av arbeid ønskes inngått, jf. brev fra FST til FLO, Hæren, INI, Luftforsvaret og Sjøforsvaret av 15. november 2011 vedr. "Innleie av arbeidstakere og utsetting av arbeid mv jfr VOF Bilag 8".

Bilag 11 Beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet

Bilaget strykes, ref. endring i overenskomstens pkt. 14.4

Bilag 12 Statens personalhåndbok - Fellesbestemmelser gjeldende for overenskomstlønte arbeidstakere

7.3.18 § 18 Sykepermisjoner Lønn ved sykdom eller skade

Bilag 15 Flytteavtalen

Det nedsettes et utvalg med oppdrag å se på flyttebestemmelsene i kompensasjonsavtalen med sikte på å gjøre disse gjeldende også for VO/F. Arbeidet skal senest være avsluttet 31. desember 2013.

Partene er enige om følgende endringer av satse

		Gamle satser	Nye satser
	Generelt tillegg pr. time		kr 1,25
5.1	Fagarbeider	kr 138,07	kr 148,29
	- etter 1 års ansettelse	kr 139,33	kr 149,64
5.2	Spesialarbeider	kr 131,78	kr 141,53
	- etter 1 års ansettelse	kr 133,12	kr 142,97
5.3	Hjelparbeider	kr 125,56	kr 134,85
	- etter 1 års ansettelse	kr 126,82	kr 136,20
7.2	- 12 års tjeneste	kr 3,20	kr 3,45
	- 16 års tjeneste	kr 3,20	kr 3,45
	- 20 års tjeneste	kr 3,20	kr 3,45
	- 24 års tjeneste	kr 3,20	kr 3,45
10.7	Godtgjørelse for øvelse (døgn)	kr 3 400,00	kr 3 600,00
§ 11 (ny)	For særlig smussig arbeid	kr 5,95	kr 7,32
	- Arbeid med større enheter	kr 4,85	kr 5,20
	Omforent tillegg	kr 1,73	kr 2,00
	- Omforent tillegg (per uke i 48 u/år)	kr 72,50	kr 73,50
12.2 (tidl. 13.2)	Kjøring av jetmotor	kr 110,00	kr 118,00
12.4 (tidl. 13.4)	Arbeidende formann	6 %	6 %
12.5 (tidl. 13.5)	Høydetillegg - over 7 m	kr 93,60	kr 100,50
	Høydetillegg - over 14 m	kr 140,40	kr 150,80
	Høydetillegg - over 20 m	kr 187,29	kr 201,15
12.6 (tidl. 13.6)	Risikotillegg	kr 5,30	kr 5,70
12.7 (tidl. 13.7)	Uforutsette oppdrag i rom sjø	kr 42,50	kr 45,65
	H.transp. til/fra Bj.øya/J.M./Hopen	kr 40,50	kr 43,50
12.8 (tidl. 13.8)	Teknisk tilrettelegger	5 %	5 %
15.2e (tidl. 16.2e)	Matpenger	kr 74,00	kr 76,00
18.1 (tidl. 19.1)	Helkont. skiftarb.	kr 33,80	kr 39,57
22.4 (tidl. 23.4)	Renhold av arbeidstøy	kr 15,00	kr 16,00